

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

„Aprob”

Directorul Colegiului de
Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Răcilă Lilia

2023

Curriculumul stagiului de practică

P.08.O.060 PRACTICA CE ANTICIPEAZĂ PROBELE DE ABSOLVIRE:

Modulul I – Elaborarea conceptului artistic

Specialitatea: 21320 Pictură

Calificarea: 265109 Pictor

Chișinău 2023

Aprobat de:

Consiliul artistic și de evaluare al Colegiului de Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Director _____ Răcilă Lilia
_____ 2023

Autori:

1. Hamurari Nina, grad didactic întâi, Magistru în domeniul Instruire în Arte Plastice și Decorative, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.
2. Bădrăgan Sergiu, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.

Recenzenți:

1. Voinschi Nina, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.
2. Dragneva Lilia, grad didactic întâi, Director adjunct Instruire Practică, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.

Adresa Curriculumului în Internet:

<http://edu.gov.md/ro/content/curriculum-invatamintul-profesional-tehnic-postsecundar>

Cuprins

I.	Preliminarii.....	4
II.	Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională	4
III.	Competențele profesionale specifice d stagiului de practică	5
IV.	Administrarea stagiului de practică.....	6
V.	Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică	6
VI.	Sugestii metodologice.....	7
VII.	Sugestii de evaluare a stagiului de practică	8
VIII.	Cerințe față de locurile de practică	9
IX.	Resursele didactice recomandate elevilor.....	10

I. Preliminarii

Curriculumul stagiului de practică **Practica ce anticipează probele de absolvire - Modulul I – Elaborarea conceptului artistic** - 90 de ore este un document normativ și obligatoriu, ce face parte din Componenta stagiilor de practică la specialitatea *Pictură*, se studiază în anul IV, semestrul VIII de studii. Este prevăzut pentru realizarea procesului de pregătire a specialiștilor cu calificarea *Pictor* în domeniul de formare profesională 213 - *Arte Plastice* în învățământul profesional tehnic postsecundar și se studiază obligatoriu.

Obiectul de studiu al acestui stagiului de practică este achiziționarea de către elevi a unui ansamblu de competențe profesionale, ce cuprind acumularea cunoștințelor referitoare la tehnicile și materialele de realizare a lucrării de diplomă. Stagiul dat permite tinerilor specialiști să-și lărgescă experiența profesională prin studierea diverselor tipuri de produse specifice specialității – *Pictură*. Curriculumul stagiului de practică **Practica ce anticipează probele de absolvire** reprezintă etapa finală a procesului educațional în învățământul profesional tehnic postsecundar. Stagiul dat face legătura între cunoștințele și abilitățile dobândite la unitățile de curs la specialitate pe parcursul a patru ani și lucrarea de diplomă.

Scopul stagiului de practică este formarea competențelor ample bazate pe conexiunea între cunoștințele teoretice referitoare la tehnicile de pictură și dezvoltarea experienței practice ce ține de crearea produselor picturii de șevalet, limbajul artistico-plastic, tehnicile clasice și asistate la calculator implementate ulterior în lucrarea de diplomă. De asemenea, modulul contribuie la dezvoltarea abilităților praxiologice tipice genului de activitate creativă și artistico-plastică.

Stagiul de practică va fi organizat în așa mod, încât elevii să aibă oportunități de a învăța prin intermediul sarcinilor propuse, a evolua, a studia și a obține experiența artistică în procesul lucrului practic la lucrarea de diplomă. Conținuturile prevăzute sunt structurate în raport cu gradul de complexitate a tehnicilor studiate, ceea ce contribuie la însușirea procedurilor de creare a produselor picturii de șevalet.

Cerințele prealabile față de cunoștințele și abilitățile pe care trebuie să le stăpânească elevul înainte de a începe studierea stagiului de practică **Practica ce anticipează probele de absolvire** sunt cunoștințele și abilitățile dobândite de elev în cadrul studierii cu succes a unităților de învățare prevăzute la toate disciplinele/modurile din Componenta de specialitate, opțională și libera alegere a Planului de învățământ pentru specialitatea *Pictură*.

II. Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională

Practica ce anticipează probele de absolvire constituie o parte integrantă a procesului de formare profesională și reprezintă un instrument de orientare și predare științifică, teoretică și practică. Aplicarea ingeniozității în selectarea conținuturilor, ce urmează a fi realizate pe parcursul practicii, presupune din partea conducătorului de practică, cunoștințe ample teoretice și experiența lui practică.

Stagiul de practică **Practica ce anticipează probele de absolvire** are ca scop consolidarea și aprofundarea cunoștințelor teoretice și deprinderilor practice acumulate în procesul de studii la discipline/module de specialitate, formarea competențelor și abilităților pentru activitate creativă în condiții reale de muncă la realizarea lucrării de diplomă.

În procesul practicii, elevii vor însuși atât elaborarea unui concept de autor, cât și tehnicile clasice în paralel cu aplicațiile digitale utilizate la realizarea produsului a picturii de șevalet. În această perioadă, elevii vor avea la bază experiența unităților de curs studiate, vor reuși să-și aplice laturile pragmatice ale viitoarei profesii, modalitățile aplicării cunoștințelor teoretice la rezolvarea sarcinilor practice ce constituie conținutul activităților specifice specialității – pictură.

Lucrarea de diplomă trebuie să reflecte nivelul competențelor profesionale formate în cadrul disciplinelor și modulelor studiate în anii precedenți, totodată prin stagiul de practică dat sunt create oportunități de consolidare a experienței acumulate și transpunerea acesteia în lucrarea realizată. De asemenea, lucrarea de diploma trebuie să reflecte în mod evident contribuția de inovație a autorului, privind tema abordată. Stagiul de practică **Practica ce anticipează probele de absolvire** va contribui la formarea, dezvoltarea și aprofundarea abilităților profesionale, îmbinarea efectivă a cunoștințelor teoretice cu activitatea practică. Sarcinile de bază ale **Stagiului practic ce anticipează probele de absolvire** sunt:

- identificarea conceptului artistic în raport cu tema pentru lucrarea de diplomă;
- executarea elaborărilor compoziționale acromatice/cromaticice ce țin de conceptul lucrării de diplomă;
- aplicarea structurii compoziționale pe format, etapa carton;
- conștientizarea procesului de modificare a culorii în spațiu prin intermediul raporturilor cromatice la redarea conceptului lucrării în material;
- aplicarea limbajului artistico-plastic în elaborarea lucrării de diplomă.

III. Competențele profesionale specifice stagiului de practică

- AS1. Identificarea temei/subiectului/conceptului în raport cu tehnica de realizare a lucrării de diplomă.
- AS2. Realizarea elaborărilor compoziționale: acromatice/cromaticice ce reflectă conceptul de autor al lucrării de diplomă (metode clasice/format digital).
- AS3. Elaborarea cartonului – proiectul lucrării de diplomă realizat în mărime naturală.

IV. Administrarea stagiului de practică

Codul stagiului de practica	Denumirea stagiului de practica	Semestrul	Numărul de săptămâni	Numărul de ore	Perioada	Modalități de evaluare	Numărul de credite
P.08.O.060	Practica ce anticipează probele de absolvire: Modulul 1 – Elaborarea conceptului artistic.	8	15	90	Săptămânal, pe parcursul semestrului	vizionare	3

V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică

Activități/Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare /ore
Modulul I – Elaborarea conceptului artistic.			
<p>AS1. Identificarea temei/subiectului/conceptului în raport cu tehnica de realizare a lucrării de diplomă.</p> <p>- Culegerea de date, informație, material vizual la subiect.</p> <p>- Elaborarea conceptului artistic în raport cu tema proiectului de diplomă.</p>	<p>Produsul 1.1 Portofoliu cu material vizual pentru identificarea tipului sau genului de pictură de șevalet.</p> <p>Produsul 1.2 Conceptul lucrării de diploma pentru identificarea tipului sau genului de pictură de șevalet.</p>	<p>Prezentarea portofoliului.</p> <p>Prezentarea conceptului.</p>	<p>Săptămâna 1 – 4 24 ore</p>
<p>AS2. Realizarea elaborărilor compoziționale: acromatice/cromatice ce reflectă conceptul de autor al lucrării de diplomă (metode clasice/format digital).</p> <p>- Realizarea elaborărilor compoziționale acromatice.</p>	<p>Produsul 2.1 <i>Elaborări compoziționale acromatice (schițe).</i> Format: A5/A4. Material moale/hârtie.</p>	<p>Prezentarea schițelor</p>	<p>Săptămâna 5 – 7 18 ore</p>
<p>- Realizarea elaborărilor compoziționale cromatice.</p>	<p>Produsul 2.2 <i>Elaborări compoziționale cromatice (studii).</i> Format: A5/A4. Tehnica și materiale pentru pictură de șevalet.</p>	<p>Prezentarea studiilor</p>	<p>Săptămâna 8 – 10 18 ore</p>

<p>AS3. Elaborarea cartonului – proiectul lucrării de diplomă realizat în mărime naturală.</p> <p>- Implementarea etapelor de realizare a cartonului - proiectului lucrării de diplomă realizat în mărime naturală.</p>	<p>Produsul 3.1 <i>Carton – proiectul lucrării de diplomă realizat în mărime naturală.</i></p> <p><i>Material: material moale/hârtie.</i></p>	<p>Prezentarea cartonului</p>	<p>Săptămâna 11 – 15 30 ore</p>
Total:			90

VI. Sugestii metodologice

Practica ce anticipează probele de absolvire se organizează în atelierele instituției, unități economice, instituții care în mod obligatoriu corespund cerințelor specifice în raport cu specialitatea și tehnicile de transpunere în materiale alese de elevi.

Conducătorul de practică informează elevul cu prevederile legale, referitoare la sănătatea și securitatea în muncă, condițiile desfășurării stagiului de practică, monitorizează și îndrumă activitatea elevului, verifică permanent Agenda formării profesionale.

Raportul stagiului de practică și Agenda formării profesionale vor fi întocmite conform Regulamentului, privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar.

În raport urmează a fi reflectate în detalii toate sarcinile efectuate de elev în cadrul desfășurării stagiului de practică, de asemenea, date, scheme cu referire la tehnicile și materialele de aplicare.

Pe parcursul stagiului de practică, conducătorul de practică va folosi tehnologii eficiente de predare - învățare - evaluare, forme și metode de organizare a activității didactice, care sunt adecvate stagiului dat, nivelului de pregătire și capacităților individuale ale elevilor.

Metodele recomandate pentru a fi utilizate în procesul de predare-învățare sunt: expunerea materialului teoretic, realizarea lucrărilor practice, exersarea practică, elaborarea exercițiilor practice individuale, studierea individuală și în grup a fondului metodic și a surselor bibliografice, exemple de produse realizate de către elevii promoțiilor precedente, exemple realizate de către profesioniști, etc.

Stagiul **Practica ce anticipează probele de absolvire** conține un șir de acțiuni/sarcini de lucru, care sunt concepute în dezvoltare, conform etapelor de elaborare a lucrării de diplomă, de la abilități și cunoștințe inițiale spre sarcini tot mai complexe. Caracteristic domeniului de educație - Artă, sunt metodele de predare/învățare cu caracter creativ, inventiv, individualizat.

În scopul predării centrate pe elev, strategiile de predare se vor adapta caracteristicilor personale ale elevilor (auditive, vizuale, practice), în dependență de tipul psihologic (introvertit, extravertit) și alte particularități, ce pot influența la stagiul de practică:

- individualizarea și creșterea treptată a nivelului de complexitate a sarcinilor propuse fiecărui elev în funcție de progresul acestuia;
- prezentarea sarcinilor în mai multe moduri: explicație teoretică, prezentarea la calculator/ proiector, exemple din fondul metodic;
- utilizarea unor metode didactice activ-participative: învățarea prin descoperire, învățarea problematizată, învățarea prin creare/invenție;
- orientarea spre finalități de învățare, la finele fiecărei etape a stagiului se va prezenta spre evaluare un produs de creație realizat.

VII. Sugestii de evaluare a stagiului de practică

Evaluarea reprezintă o componentă fundamentală a procesului de învățământ, având rolul de diagnosticare, reglare, optimizare a activităților de predare-învățare. Evaluarea elevilor este centrată la evaluarea competențelor formate la diferite etape de studiu. Gândirea creativă și învățarea din propria inițiativă, trebuie încurajate prin laudă, promovat modul variat de abordare a problemelor, gândirea independentă, toleranța față de ideile noi și critica constructivă. Evaluarea cuprinde întotdeauna judecări de valoare enunțate de către profesor, în baza rezultatelor/produselor prezentate de elevi. Personalitatea elevului trebuie să fie scoasă în evidență și promovată, relevând aptitudinile prin care el se deosebește de colegii săi și posibilitățile lui de încadrare în câmpul muncii. În cadrul stagiului de practică se va desfășura evaluarea formativă și evaluarea sumativă.

Evaluare formativă se va realiza de către comisia formată cel puțin din 3 cadre didactice (specializați în domeniu respectiv), care va activa pe tot parcursul procesului instructiv, în baza termenilor stabiliți. Forma de evaluare se recomandă evaluarea etapizată a lucrărilor practice în forma de vizionări. La evaluare se va urmări corelarea materialelor prezentate cu tema propusă, complexitatea lor, nivelul de profunzime a analizei efectuate, creativitatea și originalitatea la realizarea lucrărilor, calitatea prezentării, respectarea termenelor de prezentare.

Evaluarea sumativă este echivalentă cu vizionarea finală și se va realiza prin susținerea Lucrării de diplomă în fața Comisiei de Stat.

Criterii de evaluare cunoștințelor și abilităților profesionale în cadrul stagiului de practică
Practica ce anticipează probele de absolvire:

Nr.	Produse pentru elaborare	Criterii de evaluare a produselor elaborate
1	Portofoliu cu material vizual pentru identificarea tipului sau genului de pictură de șevalet.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ corespunderea materialului selectat tematicii în cauză; ▪ argumentarea, ideile, varietatea materialului ilustrativ prezentat; ▪ respectarea termenilor de elaborare; ▪ diversitatea materialului vizual selectat.
2	Conceptul lucrării de diploma pentru identificarea tipului sau genului de pictură de șevalet.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nivelul de elaborare – logica și soluțiile plastice prezentate, gradul de soluționare a sarcinii; ▪ artistism - atitudinea individual-creativă a elevului față de elaborarea schiței/studiului; ▪ redarea esenței subiectului în cauză; ▪ utilizarea mijloacelor de expresie artistico-plastică; ▪ expresivitatea și originalitatea spațiului plastic; ▪ atitudinea individual-creativă.
3	Elaborări compoziționale acromatice (schițe) / cromatice (studii).	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reflectarea subiectului; ▪ organizarea spațiului compozițional; ▪ artistism - atitudinea individual-creativă a elevului față de elaborarea schiței/studiului; ▪ organizarea și respectarea valorății propuse; ▪ utilizarea mijloacelor de expresie artistico-plastică; ▪ atitudinea individual-creativă.
4	<i>Carton – proiectul lucrării de diplomă realizat în mărime naturală.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ artistism - atitudinea individual-creativă a elevului față de îndeplinirea probelor; ▪ corectitudinea aplicării tehnicilor aplicate; ▪ creativitate și originalitate; ▪ gradul de profesionalism în implimentarea tehnologiilor practicate. ▪ utilizarea mijloacelor de expresie artistico-plastică; ▪ atitudinea individual-creativă.

VIII. Cerințe față de locurile de practică

Pentru a realiza cu succes formarea competențelor în cadrul Stagiul de practică - **Practica ce anticipează probele de absolvire** trebuie asigurat un mediul de învățare autentic, relevant și centrat pe elev. Stagiul de practică dat se desfășoară în instituția de învățământ.

Cerințe față de sălile de curs: sală de curs dotată cu tot necesarul pentru realizarea unei compoziții: mobilier școlar, cu toate condițiile adecvate. În mod obligatoriu trebuie să fie posibilitatea de aerisire regulată a încăperii. Sala de curs va fi dotată cu utilaje, echipamente, mostre necesare pentru realizarea proiectelor de diplomă:

- utilaje: șevalet, scaune și suporturi în număr egal cu numărul de elevi în grupă și alte utilaje pentru sarcini prevăzute;
- lista materialelor didactice: exemple de lucrări de nivel înalt din fondul metodic, literatură de specialitate în limba română și în limba de instruire, mostre de picturi, etc.

IX. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată	Nr. de exemplare disponibile
1.	Prut C., Dicționar de arta Modernă și Contemporană, Editura Univers enciclopedic, București, 2002	Biblioteca / electronic	
2.	Roco, M., Creativitate și inteligență emoțională, Editura Polirom, Iași, 2004	Biblioteca / electronic	
3.	Roșca, A., Creativitatea generală și specifică, Editura Academiei R.S.R., București, 1981	Biblioteca / electronic	
4.	Șușală I., Băbulescu O., Dicționar de artă: termeni de atelier, București, Sigma, 1993	Biblioteca / electronic	
5.	Nagîț G., Tehnici și metode pentru stimularea creativității, Chișinău, Editura Tehnica-Info, 2001	Biblioteca / electronic	
6.	Irina Cois, „Dicționar de artă. Forma, tehnici, stiluri artistice”, Ed. Meridiane, București, 1995.	Biblioteca / electronic	
7.	Săndulescu-Verna C., Materiale și tehnica picturii, Timișoara, 2000	Biblioteca / electronic	
8.	Kandinsky Vassily, „Spiritual în artă”, ed. Meridiane, București, 2005.	Biblioteca / electronic	
9.	Anheim Rudolf, „Arta și percepția vizuală”, ed. Meridiane, București, 1979.	Biblioteca / electronic	
10.	Киплик Д., Техника живописи. Учебное пособие, изд. Планета музыки, Санкт-Петербург, 2019	Biblioteca / electronic	
11.	Кочергин Э., Категории композиции. Категории цвета, изд. Вита-Нова, Санкт-Петербург, 2017	Biblioteca / electronic	
12.	Кройц Г., Живопись маслом. Натюрморт, портрет, пейзаж, обнаженная натура и сюжетная композиция, изд. МИФ, Москва, 2018	Biblioteca / electronic	
13.	Исаев А., Философия цвета: феномен цвета в мышлении и творчестве, изд. ФЛИНТА, Москва, 2016	Biblioteca / electronic	
14.	Свешников А., Алгоритмы композиционного мышления в станковой живописи, изд. ВГИК, Москва, 2012	Biblioteca / electronic	